

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **Ing. M. R.**, zastoupeného Mgr. Petrem Kaustou, advokátem, se sídlem Čs. Legií 1719/5, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava – Moravská Ostrava, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. listopadu 2013, č. j. MSK 151311/2013, sp. zn. DSH/35085/2013/Bla, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. září 2015, č. j. 58 A 59/2013 - 44, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 31. ledna 2013 v 16.20 hod. v Havířově na ulici Okrajové, poblíže křižovatky s ulicí Těšínskou, kontrovala hlídka Policie ČR osobní motorové vozidlo žalobce Škoda Fabia. Lustrací zjistila, že žalobce má platnou blokaci řidičského oprávnění. Zákaz řízení motorových vozidel mu uložil Magistrát města Ostrava rozhodnutím ze dne 2. listopadu 2003 v délce 12 měsíců, a to v době od 30. prosince 2003 do 30. prosince 2004. Sankci spočívající v zákazu řízení motorových vozidel tak žalobce sice již vykonal, nevykonal však zákonem stanovenou zkoušku a nepotvrdil zdravotní způsobilost k vrácení řidičského oprávnění. Rozhodnutím ze dne 2. října 2013, č. j. OVV1/14367/2013-14, uznal Magistrát města Havířova žalobce vinným z toho, že vykonával činnost, pro kterou pozbyl oprávnění podle jiného právního předpisu [porušení § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů]. Za uvedený přestupek udělil magistrát žalobci pokutu ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců. Toto rozhodnutí potvrdil k odvolání žalobce žalovaný rozhodnutím označeným v návěti.

[2] Žalobce proti odvolacímu rozhodnutí podal žalobu. V ní namítal, že v červenci 2003 (tedy v době, kdy mu byl uložen výše zmíněný první zákaz činnosti na 12 měsíců) požádal o upuštění od zbytku trestu a současně žádal o vrácení řidičského oprávnění. Jeho žádosti bylo vyhověno a řidičské oprávnění nabyl zpět; byl mu vrácen i řidičský průkaz, který mu byl předtím zadržěn. O tom, že není podle evidence držitelem příslušného oprávnění, se žalobce dozvěděl, až tehdy, když byl kontrolován hlídkou Policie ČR. K tomu navrhl provedení některých důkazů. Namítl také, že není v jeho případě naplněna subjektivní stránka přestupku – zavinění, když po celých devět let jej nikdo neupozornil na to, že není držitelem řidičského oprávnění

a nevyzval jej k podání žádosti o vrácení řidičského průkazu. Krajský soud v Ostravě žalobci nevyhověl a jeho žalobu zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností u Nejvyššího správního soudu domáhá zrušení rozsudku krajského soudu. Součástí kasační stížnosti je také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatel návrh na odkladný účinek odůvodnil tím, že výkon uloženého zákazu činnosti by mu způsobil značnou újmu na právech, kterou popsal takto: *„Jsem drobný živnostník a jsem plně odkázan a příjem ze své podnikatelské činnosti. Pracuji v oblasti jednoduchých stavebních prací. Pokládám podlahy, dělám obklady koupelen a další drobné stavební práce. Jiný zdroj příjmů nemám. Mé nutné měsíční náklady představují asi částku 20 000 Kč. Splácím hypotéku na dům ve výši 7 000 Kč měsíčně, dále úvěr ze stavebního spoření v částce 2 168 Kč měsíčně. Musel jsem na svém domě udělat novou střechu a vzal jsem si proto půjčku, kde splácím 3 484 Kč měsíčně. Pokud bych o svůj příjem přišel, tak bych nemohl svým měsíčním nákladům dostát. Bez možnosti řídit motorové vozidlo nemohu úspěšně podnikat. Musím převážet nářadí, materiál. Pracuji sám, nemám žádné zaměstnance. Nemohu si dovolit platit někomu, aby mne vozil. Rovněž není v mých finančních možnostech platit někomu jinému za to, že mi bude vozit materiál.“* Tyto skutečnosti doložil stěžovatel výpisem z živnostenského rejstříku a sjetinami náhledů svých bankovních účtů.

[4] Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřil.

[5] Nejvyšší správní soud se rozhodl odkladný účinek kasační stížnosti přiznat.

[6] Nutno nejprve podotknout, že pravidelně je odkladný účinek spojován s tzv. řádnými opravnými prostředky, např. odvoláním, kde účinky rozhodnutí správního orgánu nastávají až v okamžiku rozhodnutí o opravném prostředku. Naproti tomu u opravných prostředků mimořádných, mezi něž spadá i kasační stížnost, je přiznání odkladného účinku předmětem úvahy rozhodujícího orgánu (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 581/06 ze dne 11. 10. 2006, <http://nalus.usoud.cz>: *„Účelem [odložení vykonatelnosti rozhodnutí] je vytvoření časového prostoru pro posouzení ústavní stížnosti tak, aby před rozhodnutím soudu nedošlo k nevratným krokům, po nichž by se jeho rozhodování stalo jen akademickým cvičením a ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod by byla toliko iluzorní“*).

[7] Podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zjišťuje Nejvyšší správní soud při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti splnění zákonných předpokladů uvedených v ustanovení, tj. 1) výrazného nepoměru újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a zároveň 2) absencí rozporu s důležitým veřejným zájmem. Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32, všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní. V daném případě stěžovatel povinnost tvrzení splnil a důkazní břemeno unesl, Nejvyšší správní soud proto mohl jeho žádost věcně posoudit.

[8] Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na svou dřívější judikaturu, zejména na usnesení ze dne 10. dubna 2013, č. j. 6 As 29/2013 - 80, v němž řešil jak otázku vlivu přiznání odkladného účinku kasační stížnosti na správní rozhodnutí, tak i možný rozpor přiznání odkladného účinku s veřejným zájmem v případě dopravních přestupků. Uzavřel své úvahy tím, že *„je možné, ba nutné, při žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti poměřovat újmu*

pokračování

stěžovatele s újmou, která by mohla vzniknout ostatním účastníkům silničního provozu.“ Vycházejí tedy ze své předchozí judikatury, přistoupil Nejvyšší správní soud k poměřování újmy, hrozící stěžovateli v souvislosti s dočasnou ztrátou možnosti řídit motorové vozidlo, s újmou, která přiznáním odkladného účinku může hrozit ostatním účastníkům silničního provozu.

[9] Újmu stěžovatele Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako závažnou. Nejvyšší správní soud k přiznání odkladného účinku v obdobných případech přistupuje pouze výjimečně, zpravidla je-li na řízení motorového vozidla existenčně závislý stěžovatel nebo jemu blízká osoba (pro příklady viz výše citované usnesení č. j. 6 As 29/2013 - 80). Stěžovatel není řidičem z povolání, pro kterého by zákaz činnosti znamenal nepochybně bezprostřední ztrátu zdroje obživy. Nicméně poměrně přesvědčivě vysvětlil, že dopady v jeho případě by byly obdobné, a doložil, že jako drobný živnostník nemá možnost tyto dopady kompenzovat s pomocí jiné osoby.

[10] Pokud jde o újmu hrozící ostatním účastníkům silničního provozu v případě, že by naopak odkladný účinek kasační stížnosti přiznán byl, tu naopak Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako málo závažnou. Vzal přitom v úvahu, že stěžovatel nebyl shledán vinným z porušení pravidel silničního provozu, které by představovalo bezprostřední ohrožení jiných účastníků silničního provozu.

[11] S přihlédnutím k těmto okolnostem Nejvyšší správní soud uzavřel, že shledal výrazný nepoměr mezi újmou způsobenou stěžovateli v případě, že by účinky napadeného rozhodnutí odloženy nebyly, a újmou hrozící jiným osobám, pokud účinky rozhodnutí odloženy budou. Nejvyšší správní soud tím nikterak nepředjímá výsledek řízení ve věci samé, zejména nehodnotí, zda stěžovatel před vydáním žalobou napadeného správního rozhodnutí byl oprávněn řídit motorové vozidlo či nikoliv. Odkladný účinek kasační stížnosti vede jen k tomu, že je nastolen stav před vynesením rozsudku krajského soudu, tj. stav, kdy byl správním orgánem podle § 83 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, odložen výkon rozhodnutí žalovaného do doby nabytí právní moci rozsudku krajského soudu (srov. rozhodnutí Magistrátu města Havířova, odboru vnitra a živnostenského úřadu, č. j. OVV1/14367/2013-18, sp. zn. 638/P/14367/2013/Pb, ze dne 6. prosince 2013).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2015

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu